

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a uložil prvnímu soudu, by postoupil spisy okresnímu soudu pro Dolní Nové město v Praze jako soudu opatrovnickému k příslušnému rozhodnutí.

Důvody:

Podle §u 1 čís. 5 ex. ř. tvoří jen ty smíry exekuční titul, jež byly uzavřeny o soukromoprávních nárocích hospodářského rázu před soudy civilními nebo trestními. V tomto případě nejedná se však o takovýto nárok, nýbrž o soudní opatření v osobním poměru mezi rodiči a dítětem, tedy o záležitost, pramenící v osobním právu rodinném, na niž se nehodí exekuce dle řádu exekučního, zejména též ne žádaná exekuce dle §u 354 ex. ř., jakž dokazuje právě tento případ, že dítě návštěvu, jež jest předmětem exekuce, odpírá přes to, že matka mu ji nejen nezbraňuje, nýbrž dokonce sama dobrovolně — i bez exekuce — je k ní pohnouti se snaží, nýbrž možno vésti exekuci jen dle předpisů nesporného řízení ve smyslu §u 19 cis. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. A tu dlužno uvážiti toto: Dle předpisu §u 142 obč. zák. v novém znění jest při úpravě styku dětí s rodiči rozvedenými nebo rozloučenými dbáti vždy předem zájmu dětí, a to i tehdy, když rodiče se v této příčině dohodli. Pouhým opatrovnickým schválením dotyčného dohodnutí není péče soudu o jejich zájem skončena. Při změně poměrů může soud bez ohledu na své dřívější nařízení nebo na dohodu rodičů učiniti nová opatření, která se mu jeví býti pro blaho dětí nejvhodnější, což může učiniti po případě i tak, že exekuční vymožení návštěv nepovolí, aniž by zatím dohodu, na niž se žádost zakládá, rušil. Rozhodovati o exekučním provedení opatření opatrovnického soudu po rozumu §u 142 obč. zák. nov. zn. byl však příslušným v první stolici okresní soud pro Dolní Nové město v Praze jakožto soud opatrovnický, a nikoliv zemský civilní soud v Praze a tudíž také ne vrchní zemský soud v Praze, který rozhodoval o rekursu do usnesení zemského civilního soudu v Praze. V řízení nesporném platí však zásada zkoumání příslušnosti z moci úřední (§ 2 čís. 1 nesp. pat.) bez obmezení co do podkladu i co do času, a soud není obmezen ve svém právu, vysloviti svou nepřislušnost, tím, že řízení bylo už zahájeno a jistého stupně došlo. Neboť platí tu zásada, že jakmile soud sezná svou nepřislušnost, musí — třeba bez návrhu — v kterémkoli období vysloviti svou nepřislušnost (§ 44 j. n.). Bylo proto k dovolacímu rekursu usnesení obou nižších stolic zrušiti a prvnímu soudu uložiti, by spisy postoupil okresnímu soudu pro Dolní Nové město v Praze jakožto soudu opatrovnickému k příslušnému jednání a rozhodnutí.

Čís. 2239.

Na služebnost bytu nelze povolití exekuci.

(Rozh. ze dne 6. února 1923, R I 76/23.)

Soud první stolice povolil pro peněžitou pohledávku exekuci 1. knihovním vkladem zástavního práva na služebnost bytu váz-

Civilní rozhodnutí V.

noucí pro povinného, 2. knihovní poznámkou vnucené správy práva bydlení jakož i 3. zákazem povinnému, by nenakládal nijak s právem bytu. **R e k u r s n í s o u d** exekuční návrh zamítl. **D ů v o d y:** Právo bytu dle §u 521 obč. zák. jest služebností užívání. Dle §u 507 obč. zák. nelze při užívání ani právo samo ani výkon jeho jinému postoupiti. Služebnost užívání zmocňuje pouze oprávněného, by sám věci užíval, jest tedy právem čistě osobním. Jest proto exekuce na takové právo nepřipustnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Právní posouzení věci soudem rekursním jest správné. Služebnost bytu jest služebností užívání ve smyslu první a druhé věty §u 521 obč. zák., nikoli právem požívacím ve smyslu třetí věty téhož paragrafu. Jest to právo čistě osobní (§ 504 obč. zák.), které nemůže býti na jiného přeneseno (§ 507 obč. zák.). Následkem toho nemůže býti také zpeněženo ve prospěch vymáhané pohledávky, a to ani vnucenou správou. Okolnost, že dlužnice bytu dočasně nepoužívá, nemění ničeho na shora uvedené právní povaze služebnosti. Exekuce na tuto služebnost jest tedy nepřipustná a návrh na její povolení byl proto soudem rekursním právem zamítnut.

Čís. 2240.

Náhradový zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n.

V řízení o výpovědi jest pořad stolic tento: okresní soud, krajský (zemský) soud a Nejvyšší soud.

Pouze otázky, zda jde o zabraný majetek a jak dlouhá jest výpovědní lhůta, jsou otázkami práva hmotného. Všechny ostatní otázky spadají do práva formelního a působí tu zpětně novela ze dne 13. července 1922, čís. 220 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 6. února 1923, R I 84/23.)

R e k u r s n í s o u d nevyhověl stížnosti vlastníka do usnesení okresního soudu, jímž mu byla doručena výpověď Státního pozemkového úřadu ze zabraného majetku. **N e j v y š š í s o u d** nevyhověl dovolacímu rekursu a uložil okresnímu soudu, by vrátil podateli rekursní spis, řízený na vrchní zemský soud.

D ů v o d y:

Poněvadž k předloženým spisům připojen jest také rekurs řízený na vrchní zemský soud, dlužno především rozhodnouti otázku, jaký je pořad stolic, zda okresní — krajský — nejvyšší soud, či krajský — vrchní — nejvyšší soud, neboť v tomto případě musil by napřed rozhodnouti soud vrchní, než by to k dovolací stížnosti a rozhodnutí o ní dojíti mohlo (§ 3 a 4 j. n.). Pořad stolic musil si Nejvyšší soud arci